

فصلنامه مدیریت و توسعه ورزش
سال نهم، شماره سوم، پیاپی ۲۳

شناسایی مولفه‌های مبلمان ورزشی پارک‌های شهر اصفهان: مطالعه کیفی

سردار محمدی^۱، محمد سلطان حسینی^۲، مجتبی قاسمی سیانی^{۳*}

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۶/۲۵

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۹/۱۷

چکیده

هدف: هدف از پژوهش حاضر، شناسایی مولفه‌های مبلمان ورزشی پارک‌های شهر اصفهان بود. **روش‌شناسی:** روش تحقیق به صورت کیفی انجام شد. جامعه آماری پژوهش را کلیه استفاده‌کنندگان از پارک‌های ورزشی شهر اصفهان که حداقل ۲ سال و هفته‌ای ۳ مرتبه از این پارک‌ها برای ورزش استفاده می‌کردند، تشکیل می‌دادند. از ۱۵ منطقه شهر اصفهان، ۶ منطقه (۱، ۴، ۵، ۹، ۱۰، ۱۲) با توجه به موقعیت جغرافیایی مناطق، و از هر منطقه ۲ پارک (در مجموع ۱۲ پارک) انتخاب شد و از طریق روش نمونه‌گیری گلوله‌برفی با ۴۶ نفر از استفاده‌کنندگان از پارک‌ها (با توجه به جنسیت و سن آن‌ها) مصاحبه صورت گرفت. بعد از سه مرحله کدگذاری باز، محوری، و گزینشی مقوله‌ها استخراج گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه از نرم افزار NVIVO10 استفاده شد.

یافته‌ها: مولفه‌های استخراج شده به ۵ عامل فرهنگی- آموزشی، عامل اماکن، تاسیسات و تجهیزات ورزشی، عامل زیرساختی و مالی، عامل انگیزشی و عامل اجتماعی طبقه‌بندی گردید.

نتیجه‌گیری: متولیان امر ورزش در شهر اصفهان می‌توانند با بهبود وضعیت اماکن رفاهی، ورزشی در پارک‌ها، نهادهایسازی ورزش در بین زنان و مردان، آگاه‌سازی مردم و ... زمینه حضور تمام اقشار را برای فعالیت ورزشی در پارک‌ها فراهم کنند.

واژه‌های کلیدی: مبلمان ورزشی، پارک، اصفهان، مطالعه کیفی

۱. دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه کردستان، کردستان، ایران. ۲. دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه اصفهان، اصفهان،

ایران. ۳. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه کردستان، کردستان، ایران

* نشانی الکترونیک نویسنده مسئول: ghasemi_m89@yahoo.com

مقدمه

موجود زنده احتیاجات و نیازهای اولیه‌ای برای ادامه حیات دارد که بدون آن‌ها زندگی معنا و مفهوم خود را از دست می‌دهد. یکی از اساسی‌ترین نیازهای موجود زنده که شاید کمتر به آن توجه شده باشد نیاز به تحرک و فعالیت‌بدنی است (Colom et al., 2018). گسترش فناوری و صنعتی شدن جوامع، سبک زندگی فعال افراد به سبک زندگی بی‌تحرک تغییر پیدا کرده است. این بی‌تحرکی عوارض و پیامدهای منفی بسیاری دارد. ورزش همگانی، شکلی از "فعالیت بدنی" یا حضور منظم در فعالیت‌بدنی است که می‌تواند موجب کاهش این بی‌تحرکی و عوارض ناشی از آن شود. از طرف دیگر دسترسی به فعالیت‌های ورزشی برای رفاه افراد در شهرهای مدرن و شلوغ بسیار حیاتی است (Dai, Zhang, Hou, Yang, & Liu, 2019). چراکه با رشد سریع شهرنشینی و توسعه اجتماعی و اقتصادی، مردم به‌طور فزاینده‌ای از دسترسی به طبیعت محروم و از نظر فیزیکی غیرفعال شده‌اند که به مشکلات بهداشتی منجر می‌شود (Liu, Li, Li, & Zhang, 2017). ورزش و فعالیت‌بدنی منظم با کاهش بیماری‌های قلبی، دیابت، فشارخون بالا، سرطان، احساس افسردگی/ اضطراب و اضافه وزن، منجر به کاهش بیماری‌ها و مرگ‌ومیر می‌شود، همچنین سلامت استخوان‌ها، عضلات و مفاصل را محافظت می‌کند (Benjamin et al., 2017). با توجه به مشاغل امروزی که اکثراً با بی‌تحرکی همراه است فعالیت فیزیکی در اوقات فراغت و انجام فعالیت‌های ورزشی توصیه می‌شود (Camargo et al., 2018). از طرف دیگر، آنچه که در قرن بیست‌ویکم برای

شهرهای ما بحران محسوب می‌شود و شهروندان را انسان‌هایی بی روح و خسته نموده است، گسستن و نابودی تدریجی پیوند انسان و طبیعت است (ZANGIABADI & NOORI, 2015).

فعالیت‌های ورزشی را می‌توان در انواع محیط‌های اجتماعی مانند پارک‌ها انجام داد که اغلب برای شهروندان با هزینه کم و یا بدون هزینه قابل دسترسی است (Schirpke et al., 2018). پارک‌های شهری بخش مهمی از اکوسیستم هستند که فضای سبز و امکانات را فراهم می‌کنند و به عنوان مکان‌های اصلی برای فعالیت‌های در فضای باز ساکنان شهری عمل می‌کنند (Dai et al., 2019). پارک‌ها نقش مهمی در ورزش ایفا می‌کنند و نقش مثبتی در حفظ سلامت جسمی و روانی افراد دارند (Dadvand et al., 2016; Mantler & Logan, 2015; van den Berg et al., 2017).

همچنین از آنجا که یکی از علل نپرداختن مردم به ورزش همگانی، هزینه بالای استخرها، بالا بودن هزینه سالن‌های ورزشی و در کل مشکلات مالی موجود در این زمینه عنوان شده است (FATHI, SAIADI, & SEYED, 2015)، استفاده از وسایل ورزشی پارک‌ها نمود بیشتری پیدا می‌کند. محیط‌های طبیعی، خستگی‌های حاصل از استرس و درماندگی‌ها را ترمیم می‌کند و افراد را با عناصر زیبایی‌شناختی خاص جذب می‌کند. مردم اغلب محیط‌های طبیعی را برای انجام فعالیت‌های فیزیکی تفریحی استفاده می‌کنند، همچنین نشان داده شد که صرفاً تحت تاثیر مناظر سبز قرار گرفتن، استرس و درد را کاهش می‌دهد و از بیماری‌های جدی جلوگیری می‌کند (Byrka & Ryczko, 2018).

بند ۲۱ از ماده ۵۵ قانون شهرداری احداث ورزشگاه‌ها یکی از وظایف شهرداری به شمار می‌رود و شهرداری‌ها موظف هستند با هماهنگی وزارت ورزش و جوانان به این وظایف مصوب عمل کنند (Saeidniya, 2004). از جمله خدمات شهرداری‌ها در این حیطه فراهم نمودن امکانات ورزشی و نصب دستگاه‌های بدنسازی در پارک‌ها بوده است. طبیعی است هرگونه برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری صحیح در امر توسعه ورزش و فضاهای مربوط از سوی شهرداری‌ها می‌تواند نقش به سزایی در امر سالم‌سازی و ایجاد نشاط شهرها ایفا نماید. همچنین علاوه بر شهرداری، سازمان‌های غیرانتفاعی و تامین‌کنندگان خصوصی نیز تصمیم به همکاری و کمک‌مالی به بخش‌های شهرداری برای بهبود پارک‌های عمومی و زمین‌های بازی می‌کنند. سرمایه‌گذاری در پارک‌های عمومی می‌تواند مزایایی را برای تامین‌کننده و ساکنین محلی، از جمله ارزش افزوده املاک ایجاد کند (Rahnamaee & Aghaee, 2009). حال با توجه به مزایای ورزش و بخصوص فعالیت ورزشی در پارک‌ها و فضاهای باز که بیان شد، این سوال مطرح می‌شود آیا پارک‌ها و مبلمان ورزشی (منظور از مبلمان ورزشی در تحقیق حاضر، ساختار ورزشی پارک مانند: کلیه امکانات و تجهیزات ورزشی و رفاهی، زیرساخت‌ها، مسائل اجتماعی، فرهنگی تاثیرگذار در انجام فعالیت ورزشی افراد و ... است) بر اساس نیازها و خواسته‌های مصرف‌کنندگان طراحی شده است؟ توجه به نیازها، الگوهای رفتاری و ترجیحات مصرف‌کنندگان در طراحی پارک‌ها و خیابان‌ها می‌تواند زمینه مشارکت،

پارک‌ها می‌توانند تعاملات اجتماعی را که در حفظ انسجام اجتماعی، افتخار، هویت و سرمایه اجتماعی حیاتی و ضروری هستند، تسهیل کنند (Colom et al., 2018). همچنین محیط‌هایی که در آن‌ها درختان و گیاهان بیشتری وجود دارد، مانع از جرم، خشونت و در عین حال ترویج تعامل اجتماعی میان افراد می‌شود (Bedimo-Rung, Mowen, & Cohen, 2005). ورزش منظم سبز (در محیط‌های طبیعی و پارک‌ها) کیفیت زندگی را در بلندمدت بهبود می‌بخشد (Mitchell, 2013)، اما تاثیر مثبت بلافاصله بر خلق و خوی افراد و اعتماد به نفس افراد دارد (Pretty, Peacock, Sellens, & Griffin, 2005). همچنین در تایید اثرات مثبت محیط روباز نشان داده شد شرکت‌کنندگان فعالیت‌های ورزشی در محیط‌های روباز و پارک‌ها نسبت به محیط‌های سرپوشیده و فضاهای سالنی از مشکلات روانی کمتر و سلامت روانی بیشتر، به ویژه از افسردگی پایین‌تری برخوردار بودند (Buckley, Brough, & Westaway, 2018). بر این اساس، ایجاد امکانات و فضاهای طبیعی مناسب مانند پارک‌ها جهت ورزش و همچنین پر کردن اوقات فراغت امری واجب و حیاتی به شمار می‌آید. مسئولیت ایجاد و گسترش این امکانات بر عهده سازمان‌ها و نهادهای متفاوتی است. در کشور ایران، شهرداری‌ها از نهادهای مسئول جهت برنامه‌ریزی‌های فراغتی شهروندان هستند. در این راستا نقش مدیریت شهری با طیف وسیعی از وظایف عمرانی و خدماتی در زمینه توسعه فضاهای ورزشی با هدف تامین فضاهای لازم برای گذران اوقات فراغت شهروندان بسیار حائز اهمیت است (Rahnamaee & Aghaee, 2009). بر اساس

عوامل مورد اهمیت برای سالمندان در تجهیزات و مبلمان ورزشی پارک‌ها، پاکیزگی، تامین امکانات بهداشتی و روشنایی مناسب برای پیاده‌روی و نشستن ایمن از مهمترین عوامل مورد نظر سالمندان بود. در داخل در تحقیقی که Azimi Delarestaghi, Safania, and (2017) با عنوان بررسی معیارهای طراحی مبلمان ورزشی در پارک‌های تفریحی-ورزشی انجام دادند، نتیجه گرفتند از دیدگاه اساتید مدیریت ورزشی سراسر کشور، تمامی شاخص‌های مرتبط با طراحی مبلمان ورزشی در پارک‌های تفریحی-ورزشی شامل ایمنی، فرم ظاهری، عملکرد و ایستگاه‌های تندرستی مهم و تاثیرگذار هستند. (2016) Moharam Zadeh et al. در تحقیق دیگری در رابطه با عوامل موثر بر کاربری مسیرهای تندرستی نقاط مختلف شهر ارومیه انجام دادند، نتیجه گرفتند ۵ بعد کیفیت تاسیسات و تجهیزات، عوامل فرهنگی-آموزشی، عوامل اجتماعی، عوامل زیرساختی و عوامل زیست‌محیطی تاثیر به سزایی در کاربری مسیرهای تندرستی دارند و نیز شاخص عوامل کیفیت و تجهیزات مهمترین عامل برآورد شد. نتایج تحقیقاتی که در زمینه ورزش‌های همگانی انجام شده است، حاکی از ضعف رویکرد مردم به ورزش‌های همگانی است و بدیهی است که یکی از ریشه‌های اصلی این ضعف عدم شناخت نیازهای شهروندان در زمینه ورزش‌های همگانی و عدم تناسب امکانات موجود با نیازهای آنان است (Moharam Zadeh et al., 2016). در پارک‌ها دو نوع امکانات وجود دارد. امکانات ورزشی و امکانات رفاهی. امکانات ورزشی، امکاناتی اولیه‌ای هستند که برای انجام

حضور و برقرای تعاملات اجتماعی هر چه بیشتر شهروندان را فراهم کند (Pourjafar, Taghvaei, Bemanian, Sadeghi, & Ahmadi, 2010). شهرداری‌ها که از سازمان‌های مهم متولی ورزش همگانی هستند و با تشکیلات خود در قالب سازمان ورزش، به ویژه در سطح پارک‌ها فعالیت می‌کنند، به منظور افزایش اثربخشی فعالیت‌های خود و گسترش ورزش همگانی به تعیین میزان و نوع انتظارات مخاطبان ورزشی نیاز خواهند داشت (Moharam Zadeh, Mohamadi, Sayadi, & Vahdani, 2016). در تحقیقی که در استرالیا در رابطه با تاثیر نصب تجهیزات و تاسیسات ورزشی بر گرایش به پارک و انجام فعالیت ورزشی انجام شد نتیجه گرفتند که بهبود ویژگی‌های پارک مانند حصارکشی، نصب مسیر پیاده‌روی جدید و بهبود در محوطه‌سازی می‌تواند منجر به افزایش گرایش به حضور در پارک و انجام فعالیت‌های ورزشی گردد (Van Hecke et al., 2018). (Veitch et al., 2018) دریافتند نگهداری خوب پارک مهمترین ویژگی برای رفتن به پارک و انجام فعالیت ورزشی در پارک بود، به دنبال آن، وجود زمین بازی/تجهیزات تناسب اندام در فضای باز و زمین‌های ورزشی بود. HK, KO, and HW (2017) اذعان کردند که مسیرهای ناامن و فاصله‌های زیاد و طولانی بین امکانات ورزشی مختلف در پارک‌ها می‌تواند تمایل سالمندان به فعالیت جسمانی در پارک‌ها را کاهش دهد. همچنین وجود مکان‌هایی برای تعاملات و ارتباطات اجتماعی با دیگر سالمندان از موارد مورد اهمیت برای سالمندان بود. Kemperman and Timmermans (2014) دریافتند از

گرایش آنها به انجام فعالیت ورزشی در پارک موثر باشد، فراهم می‌کند. با این حال این روش نیازمند آن است که مصاحبه شونده تمامی تجربیات و دانش خود را که در پارک بوجود آمده است را به یاد بیاورد و معلومات و اطلاعات عمیق در زمینه محیط فیزیکی، اجتماعی و ... در اختیار محقق قرار دهد. بر این اساس، هدف از تحقیق حاضر شناسایی مولفه‌های مبلمان ورزشی پارک‌های شهر اصفهان بر اساس نیازها و خواسته‌های مصرف کنندگان با استفاده از روش کیفی (مصاحبه) است.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر با ماهیت اکتشافی و با هدف بسط دانش و شناخت موجود در رابطه با شناسایی مولفه‌های مبلمان ورزشی پارک‌های شهر اصفهان انجام شد. تحقیق حاضر، کیفی است که از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ روش اجرا جزء تحقیقات میدانی به شمار می‌رود. برای اجرای پژوهش، در مرحله اول به‌صورت کتابخانه‌ای به مطالعه و بررسی کتب، مقالات، اسناد و سایت‌های اینترنتی پرداخته شد و پژوهش‌های مرتبط با موضوع پارک‌ها و مبلمان ورزشی توصیف و تحلیل شدند. تحلیل‌های انجام شده توسط پژوهشگر در مرحله اول، به ارتقای دانش و تدوین راهنمای مصاحبه‌ها برای مرحله دوم منجر شد. جامعه آماری پژوهش را کلیه استفاده‌کنندگان از پارک‌های ورزشی شهر اصفهان که حداقل ۲ سال و هفته‌ای ۳ مرتبه از این پارک‌ها برای ورزش استفاده می‌کردند، تشکیل می‌دادند. نمونه آماری در این بخش به این گونه انتخاب شد که از ۱۵ منطقه شهر اصفهان، ۶ منطقه (۱، ۴، ۵، ۹، ۱۰، ۱۲) با توجه

فعالیت‌های ورزشی مورد نیازند (مانند مسیرهای پیاده‌روی و دوچرخه‌سواری، فضای باز، زمین بازی، زمین فوتبال، تنیس، استخر روباز و ...) اما امکانات رفاهی، امکاناتی هستند که برای فعالیت‌بدنی مورد نیاز است و ورزش در پارک‌ها را پشتیبانی می‌کنند مانند (سرویس بهداشتی، آب خوری، نیمکت، سطل زباله، سایبان، بوفه و مغازه، پارکینگ، قفسه دوچرخه و ...). بررسی و تحقیق در رابطه با نیازهای مصرف‌کنندگان از هر دو نوع امکانات (رفاهی و ورزشی) برای تسهیل انجام ورزش در پارک‌ها مورد نیاز است (Kaczynski, Potwarka, & Saelens, 2008). همچنین با توجه به نیازها و انتظارات افراد در جوامع مختلف نیاز است که در هر کدام از شهرها در کشور در رابطه با شناخت شهروندان و نیازهای آنان تحقیق صورت گیرد. از طرف دیگر افراد با جنسیت و گروه‌های سنی مختلف دارای نیازها و علائق مختلفی هستند. درحالی‌که در تحقیقات مختلف بر روی گروه خاصی از افراد توجه شده و یا اینکه در رابطه با امکانات و تجهیزات ورزشی در پارک‌ها از متخصصین و مسئولین مصاحبه و تحقیق صورت گرفته، نیازهای مردم که استفاده‌کنندگان اصلی تجهیزات ورزشی در پارک‌ها هستند نادیده گرفته شده است. در نتیجه به منظور بهینه‌سازی امکانات و ساختار ورزش پارک‌ها و با هدف تشویق افراد به حضور و فعالیت‌ورزشی در پارک‌ها مهم است که به بررسی ویژگی‌های پارک برای گروه‌های مختلف افراد پرداخته شود. بر این اساس تحقیقات کیفی می‌تواند اطلاعات عمیقی را در این رابطه فراهم کند، همچنین بینشی در رابطه با اینکه چه ویژگی‌هایی از نظر استفاده‌کنندگان از پارک می‌تواند در حضور و

جنسیت و سن آن‌ها) مصاحبه شد، به گونه‌ای که مصاحبه هم از زنان و هم از مردان، و از سنین مختلف انجام شد و مصاحبه تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت. برای انتخاب نمونه‌های تحقیق از روش نمونه‌گیری گلوله برفی استفاده شد.

به موقعیت جغرافیایی مناطق، و از هر منطقه ۲ پارک (۲ پارک بزرگ و دارای امکانات که ورزش‌های همگانی صبحگاهی و عصرگاهی در آن انجام می‌شد) انتخاب شد (در مجموع ۱۲ پارک) و از استفاده‌کنندگان پارک‌ها (با توجه به

جدول ۱. پارک‌های مورد مطالعه

منطقه شهر	نام پارک	جمعیت منطقه (سال ۱۳۹۵)
۱	پارک زاینده رود، پارک سی و سه پل	۷۹,۰۹۱
۴	پارک مشتاق دوم، باغ غدیر	۱۳۳,۷۳۱
۵	پارک سعدی، پارک صفه	۱۵۰,۸۶۵
۹	پارک نازوان، پارک کوهسار	۷۵,۱۶۸
۱۰	پارک لاله، پارک پروین	۲۰۷,۸۰۳
۱۲	پارک ملت، پارک قدس	۱۳۶,۳۷۶

مصاحبه انجام شد، بگونه‌ای که با ۴۶ نفر تا رسیدن به اشباع نظری مصاحبه شد. مصاحبه‌ها به صورت حضوری انجام شد و مدت زمان هر مصاحبه به طور متوسط ۲۰ تا ۳۰ دقیقه بود. به منظور رعایت اخلاق، ضبط مصاحبه‌ها با کسب اجازه صورت گرفت.

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش کدگذاری استفاده شد. از آنجایی که حجم داده‌ها در پژوهش‌های کیفی بسیار حجیم و تحلیل آنها زمان‌بر و مشکل می‌باشد، بسیاری از صاحب نظران پژوهش‌های کیفی استفاده از نرم‌افزارهای کیفی را توصیه نموده‌اند. در این پژوهش نیز به منظور تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه از نرم افزار NVivo10 بهره گرفته شد. لازم به ذکر است که مصاحبه‌ها در نرم افزار آفیس و در قالب فرمت Word تنظیم شد و در محیط نرم افزار NVivo10 کدگذاری داده‌ها تا کدگذاری گزینشی ادامه یافت. به طور خلاصه NVivo10 یک ابزار قدرتمند است که در شرایط استفاده

در فرایند انتخاب نمونه، محققان کیفی می‌توانند از روش نمونه‌گیری گلوله‌برفی استفاده کنند که در آن یک شرکت‌کننده در پژوهش ما را به شرکت‌کنندگان دیگر یا گلوله‌برفی هدایت می‌کند. در روش مصاحبه نمی‌توان از قبل مشخص کرد که چه تعداد افراد باید در مطالعه ما انتخاب شوند تا پدیده مورد علاقه در مطالعه کیفی به طور کامل شناسایی شود. به طور ایده‌آل ما به جمع‌آوری اطلاعات تا زمانی ادامه می‌دهیم که به نقطه اشباع برسیم؛ جایی که داده‌های جدیداً جمع‌آوری شده با داده‌هایی که قبلاً جمع‌آوری کرده‌ایم، تفاوتی ندارد. به عبارت دیگر وقتی که ما به یک نقطه بازده نزولی از تلاش‌هایمان برای جمع‌آوری داده‌ها رسیدیم، می‌توانیم به طور مستدل مطمئن شویم که مطالعه کاملی انجام داده‌ایم. از آنجا که در تحقیق حاضر می‌بایست از ۱۲ پارک در مناطق مختلف شهر اصفهان و از گروه‌های جنسیتی و سنی مختلف مصاحبه انجام می‌شد، نسبت به دیگر تحقیقات کیفی با نمونه‌های زیادی

مناسب می‌تواند بسیاری از جنبه‌های نظریه بنیانی از طراحی، نمونه‌گیری، تجزیه و تحلیل داده‌ها تا ارائه یافته‌ها را تسهیل نماید.

کدگذاری اولیه

اولین مرحله در تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها یعنی مرحله کدگذاری اولیه (باز)، که عبارت از روند خرد کردن، مقایسه کردن، مفهوم پردازی کردن و مقوله‌بندی کردن داده‌هاست، با محوریت مفهوم‌سازی شکل گرفته است. کدگذاری باز فرایند تحلیلی است که از طریق آن، مفاهیم شناسایی شده و ویژگی‌ها و ابعاد آنها در داده‌ها کشف می‌شود. نتیجه این مرحله، تقطیر و خلاصه کردن انبوه اطلاعات کسب شده از مصاحبه‌ها و اسناد به درون مفاهیم و دسته‌بندی‌هایی است که در این سوالات مشابه هستند.

کدگذاری محوری

کدگذاری محوری فرایند ربط دهی مقوله‌ها به زیر مقوله‌ها و پیوند دادن مقوله‌ها در سطح ویژگی‌ها و ابعاد است. این کدگذاری به این دلیل محوری نامیده شده است که حول "محور" یک مقوله تحقق می‌یابد (Glaser, 2001). در این مرحله مقوله‌ها، ویژگی‌ها و ابعاد حاصل از

کدگذاری باز، تدوین شده و سر جای خود قرار می‌گیرد تا دانش فزاینده‌ای در مورد روابط ایجاد گردد.

کدگذاری گزینشی

کدگذاری گزینشی عبارتست از چینش کدهای محوری در کنار هم بر اساس منطق و ارتباط دادن آن با سایر مقوله‌ها، اعتبار بخشیدن به روابط و پر کردن جاهای خالی با مقولاتی که نیاز به اصلاح و گسترش بیشتر دارند. در واقع این مرحله انتزاعی‌ترین سطح کدگذاری است که از طریق آن روابط بین مقوله‌های ایجاد شده تشریح می‌شود.

یافته‌های پژوهش

در این قسمت ابتدا نتایج جمعیت‌شناختی نمونه‌های تحقیق در قالب جدول ارائه می‌شود. جدول ۲، سن، جنسیت و سابقه فعالیت ورزشی در پارک‌ها را برای هر کدام از نمونه‌های تحقیق نشان می‌دهد. همانطور که قابل مشاهده است مصاحبه هم از سنین مختلف و هم از زنان و مردان انجام شده است.

جدول ۲. وضعیت جمعیت‌شناختی نمونه‌ها

سابقه فعالیت				سابقه فعالیت			
ردیف	جنسیت	سن	در پارک	ردیف	جنسیت	سن	در پارک
۱	مرد	۳۹	تقریباً ۶ سال	۲۴	مرد	۶۳	بیش از ۱۰ سال
۲	مرد	۵۰	بیش از ۴ سال	۲۵	مرد	۵۲	بیش از ۷ سال
۳	زن	۴۶	بیش از ۵ سال	۲۶	زن	۵۸	بیش از ۱۰ سال
۴	مرد	۲۸	تقریباً ۴ سال	۲۷	مرد	۲۹	تقریباً ۳ سال
۵	زن	۵۵	بیش از ۸ سال	۲۸	مرد	۶۶	بیش از ۱۰ سال
۶	زن	۶۲	بیش از ۱۰ سال	۲۹	مرد	۲۷	تقریباً ۴ سال
۷	مرد	۶۰	تقریباً ۸ سال	۳۰	زن	۵۹	بیش از ۷ سال
۸	مرد	۶۳	بیش از ۸ سال	۳۱	زن	۲۸	تقریباً ۴ سال
۹	مرد	۴۸	تقریباً ۴ سال	۳۲	مرد	۳۳	تقریباً ۴ سال

۱۰	زن	۳۴	بیش از ۳ سال	۳۳	مرد	۷۰	بیش از ۱۲ سال
۱۱	مرد	۳۲	تقریباً ۴ سال	۳۴	زن	۴۲	بیش از ۶ سال
۱۲	زن	۴۶	بیش از ۵ سال	۳۵	زن	۵۴	تقریباً ۵ سال
۱۳	مرد	۳۵	تقریباً ۳ سال	۳۶	مرد	۷۱	بیش از ۱۰ سال
۱۴	مرد	۵۲	بیش از ۸ سال	۳۷	مرد	۳۹	بیش از ۵ سال
۱۵	زن	۵۹	بیش از ۶ سال	۳۸	مرد	۶۵	بیش از ۱۰ سال
۱۶	مرد	۶۷	بیش از ۱۰ سال	۳۹	مرد	۳۰	تقریباً ۵ سال
۱۷	زن	۳۲	تقریباً ۴ سال	۴۰	زن	۵۰	بیش از ۸ سال
۱۸	زن	۵۶	تقریباً ۵ سال	۴۱	زن	۶۹	بیش از ۱۰ سال
۱۹	زن	۶۸	بیش از ۷ سال	۴۲	مرد	۶۶	بیش از ۱۰ سال
۲۰	مرد	۶۲	بیش از ۹ سال	۴۳	مرد	۴۲	تقریباً ۱۰ سال
۲۱	مرد	۴۰	بیش از ۸ سال	۴۴	زن	۴۵	تقریباً ۸ سال
۲۲	مرد	۴۴	تقریباً ۸ سال	۴۵	زن	۵۳	تقریباً ۵ سال
۲۳	زن	۶۱	بیش از ۱۰ سال	۴۶	مرد	۳۸	بیش از ۵ سال

جدول ۳. کدهای باز، محوری و گزینشی

کدهای گزینشی	کدهای محوری	کدهای باز
عامل فرهنگی- آموزشی	نهادینه‌سازی ورزش	فرهنگ‌سازی و نهادینه‌سازی ورزش در بین عموم مردم فرهنگ‌سازی جهت ورزش کردن قشر جوان و نوجوان در پارک‌ها
	فرهنگ سازی مختص بانوان	فرهنگ‌سازی جهت ورزش کردن بانوان و دختران در پارک‌ها فرهنگ‌سازی جهت حضور بانوان با لباس ورزشی جهت ورزش کردن در پارک
	آموزش ورزش	آموزش ورزش در پارک‌ها توسط خانواده‌ها و مدارس آموزش در رابطه با نحوه استفاده و حفظ وسایل پخش فیلم‌های آموزشی در رابطه با مزایای ورزش در پارک‌ها حضور کارشناس ورزش در پارک
	آموزش بانوان	آموزش بانوان به پوشیدن لباس مخصوص ورزش توسط مربی خانم آموزش نحوه انجام فعالیت ورزشی با تجهیزات پارک توسط مربی خانم
عامل اماکن، تأسیسات و تجهیزات ورزشی	نیازمندی به وسایل و مکان‌های ورزشی	وجود ایستگاه ورزش همگانی در پارک وجود ایستگاه دوچرخه سواری در پارک میزهای تنیس و فوتبال دستی به اندازه کافی زمین‌های ورزشی فوتبال، والیبال و ... به اندازه کافی
	کیفیت مکان‌های ورزشی	حصارکشی و استاندارد بودن زمین‌های ورزشی مجزا بودن مسیر دوچرخه‌سواری و موتورسواری از سایر مسیرها مجزا بودن محیط ورزش نوجوانان از سالمندان و بانوان کف‌پوش مناسب برای زمین‌های تنیس و فوتبال دستی مجزا کردن مسیر پیاده‌روی از محل استراحت افراد
	کیفیت تجهیزات و وسایل ورزشی	نصب وسایل ورزشی استاندارد نصب تابلوی راهنمای استفاده از وسایل ورزشی تناسب وسایل بدنسازی با جنس و سن تعمیر و نوسازی وسایل ورزشی خراب شده بهبود کیفیت جنس وسایل بدنسازی و حرکت درمانی

ایمن بودن وسایل ورزشی	
نحوه استقرار و در دسترس بودن تجهیزات و اماکن ورزشی	در دسترس بودن اماکن ورزشی در طول شبانه روز استقرار وسایل بدنسازی و حرکت درمانی در جای مناسب
محیط و مکان‌های ورزشی مختص بانوان	وجود محیط‌های مجزا برای ورزش کردن بانوان در دسترس بودن شبانه‌روزی مکان‌های مخصوص ورزش بانوان امنیت کامل و شبانه‌روزی مکان‌های ورزشی برای بانوان وجود سالن‌های ایروبیک، آمادگی جسمانی و ... برای ورزش بانوان
توسعه امکانات ورزشی پارک	ساخت امکانات ورزشی بیشتر وجود امکانات ورزشی متنوع استفاده از مکان‌های بلااستفاده در پارک برای برگزاری مسابقات
عامل زیرساختی و مالی	توسعه امکانات جانبی و رفاهی پارک
	وجود مسیرهای دسترسی آسان به پارک وجود مکان‌هایی برای نمایش و فیلم در پارک مسیر دسترسی آسان و راحت برای افراد معلول و ناتوان (رمپ) روشنایی مطلوب فضای سبز و آرام تمیزی پارک وجود امکانات رفاهی (الایچ، آبسردکن، دوش آب گرم و...) وجود بوفه و فروشگاه
تامین منابع مالی	کمک مالی دولت و شهرداری برای بهبود کیفیت پارک سرمایه‌گذاری بخش خصوصی جذب منابع مالی از مردم و افراد خیر
انگیزش عمومی	نصب بنرهای انگیزشی در سطح شهر توزیع لباس ورزشی در بین فعالیت‌کنندگان توزیع تغذیه و نوشیدنی در بین فعالیت‌کنندگان توصیه کردن ورزش به دیگران توسط فعالیت‌کنندگان در پارک برگزاری همایش‌های پیاده‌روی هفتگی ارائه خدمات پزشکی در پارک
عامل انگیزشی	انگیزش جوانان
	برگزاری مسابقات ورزشی مختلف در پارک تشویق جوانان به منظور حمایت از مسابقات و حضور در آن‌ها
اطلاع‌رسانی به عموم	نصب بنر در اطراف پارک به منظور اطلاع‌رسانی از برنامه‌های ورزشی پارک اطلاع‌رسانی در رابطه با مزایای ورزش توسط پزشکان تعیین زمان و مکان مشخص برای ورزش توسط کارشناس استفاده از فضای مجازی به منظور اطلاع‌رسانی از برنامه‌های ورزشی پارک
عامل اجتماعی	روحي-روانی
	فراهم کردن محیط‌هایی برای تفریح و بازی کودکان شاد بودن محیط تمرین پخش موسیقی امنیت پارک نهادینه سازی رعایت حال افراد سالمند در حین ورزش

منجر به استخراج تعداد ۶۲ شاخص (کد باز)، تعداد ۱۶ مولفه (کد محوری)، و تعداد ۵ بعد (کد گزینشی) شد.

جدول ۳، نتایج کدگذاری باز، محوری و گزینشی را نشان می‌دهد. همانطور که قابل مشاهده است، نتایج حاصل از مصاحبه با نمونه‌های تحقیق

جدول ۴. تعداد ارجاعات و منابع کدهای گزینشی

تعداد ارجاعات	منابع	کدهای گزینشی
۱۱	۹	عامل فرهنگی - آموزشی
۲۸	۲۰	عامل اماکن، تاسیسات و تجهیزات ورزشی
۲۴	۱۶	عامل زیرساختی و مالی
۲۱	۱۱	عامل انگیزشی
۱۱	۸	عامل اجتماعی
۱۷	۱۲	عامل ویژه بانوان

بحث و نتیجه‌گیری

استانی و کشوری می‌تواند تاثیر موثری در بهبود گرایش شهروندان به پارک‌ها برای انجام فعالیت ورزشی ایجاد کند. مطالعه و بازنگری درباره این عامل هم از نظر نظری و هم از نظر عملی شایان توجه است؛ چرا که می‌تواند باعث ارتقای آگاهی شهروندان درباره پارک‌ها و تجهیزات و وسایل و اماکن ورزشی در پارک‌ها شود و در معرفی نقش و تأثیر بارز این تجهیزات بر سلامتی روزافزون شهروندان کمک شایان توجهی ارائه دهد. در تحقیق Moharam Zadeh et al. (2016) نیز که عوامل مؤثر بر کاربری مسیرهای تندرستی را در نقاط مختلف شهر ارومیه بررسی کردند یکی از عوامل تاثیرگذار بعد فرهنگی آموزشی بود. به نظر می‌رسد یکی از علت‌های پایین بودن میزان ورزش همگانی در ایران عدم فرهنگ‌سازی و نهادینه‌سازی ورزش در بین مردم است. چراکه در بین بسیاری از مردم ورزش جایی در سبد هزینه خانوار ندارد. یکی از راه‌های فرهنگ‌سازی

هدف از تحقیق حاضر شناسایی مولفه‌های مبلمان ورزشی پارک‌های شهر اصفهان بود. مولفه‌هایی که از مصاحبه با استفاده‌کنندگان از پارک‌ها استخراج شد در مجموع شامل ۵ کد گزینشی، ۱۶ کد محوری و ۶۲ کد اولیه (باز) بود. کدهای گزینشی شامل عامل فرهنگی-آموزشی، عامل اماکن، تاسیسات و تجهیزات ورزشی، عامل زیرساختی و مالی، عامل انگیزشی و عامل اجتماعی بود، که با توجه به نظر مصاحبه‌شوندگان توجه به این مولفه‌ها می‌تواند در طراحی مبلمان ورزشی پارک‌ها کمک‌کننده باشد. در این قسمت به بحث در رابطه با هر کدام از این مولفه‌ها پرداخته خواهد شد.

عامل فرهنگی، آموزشی: بر اساس یافته‌های تحقیق حاضر یکی از مولفه‌های تاثیرگذار در طراحی مبلمان ورزشی پارک‌های شهر اصفهان از دیدگاه شهروندان اصفهانی، عامل فرهنگی، آموزشی است. توجه به این نکته در سطح

ورزش در بین مردم، رسانه است. تلویزیون و شبکه‌های مجازی می‌توانند با بیان مزایای ورزش در پیشگیری از بیماری‌ها و تاثیر آن در بهبود خلق و خو، اعصاب، کاهش وزن، تناسب اندام و ... مردم را از مزایای ورزش آگاه کرده و گرایش آنها را به ورزش کردن در پارک‌ها و باشگاهها بیشتر کنند. چراکه تا ورزش بین مردم نهادینه نشود توسعه امکانات و وسایل ورزشی در سطح شهر نمی‌تواند در بهبود گرایش مردم به انجام فعالیت ورزشی تاثیر زیادی داشته باشد. همچنین فرهنگ‌سازی در رابطه با ورزش کردن قشر جوان و نوجوان در پارک می‌تواند در گرایش آنها به انجام فعالیت بدنی در پارک‌ها تاثیرگذار باشد. بگونه‌ای که تعدادی از نمونه‌های تحقیق حاضر نیز به این مورد اشاره کردند. به عنوان مثال یکی از مصاحبه‌شونده‌ها اظهار داشت "مردم دید خوبی نسبت به ورزش کردن نوجوانان و جوانان در پارک ندارند، بیشتر مردم توقع دارند جوانان در باشگاهها ورزش کنند". آموزش مردم به ورزش و نحوه انجام فعالیت ورزشی نیز می‌تواند در گرایش مردم به انجام ورزش تاثیرگذار باشد. آموزش در رابطه با نحوه کار با دستگاههای بدنسازی و حرکت درمانی، آموزش شدت انجام فعالیت با توجه به سن و جنس افراد توسط متخصص ورزش و ... می‌تواند افراد را به انجام ورزش در پارک‌ها ترغیب کند. بسیاری از مردم بویژه سالمندان بواسطه عدم آگاهی از دستگاههای بدنسازی و نحوه انجام فعالیت بدنی، ترس از آسیب‌دیدگی دارند. به همین دلیل از ورزش کردن دوری می‌کنند و به پیاده‌روی ساده در پارک اکتفا می‌کنند.

عامل اماکن، تاسیسات و تجهیزات ورزشی:

یکی دیگر از مولفه‌های تاثیرگذار در طراحی

مبلمان ورزشی پارک‌ها بر اساس نتایج تحقیق حاضر عامل اماکن، تاسیسات و تجهیزات ورزشی است. اول، وجود یک سری اماکن و تجهیزات ورزشی بدنسازی، و دیگری کیفیت اماکن و وسایل بدنسازی و حرکت درمانیست. بگونه‌ای که (Moharam Zadeh et al. 2016) نیز در تحقیق خود یکی از عامل‌های تاثیرگذار بر کاربری مسیرهای تندرستی را عامل کیفیت تاسیسات و تجهیزات در نظر گرفتند. یکی از مصاحبه‌شونده‌ها بیان کرد "اگر زمین‌های ورزشی به اندازه کافی در پارک‌ها وجود نداشته باشد رغبت مردم برای ورزش کم می‌شود، چراکه با شلوغ شدن زمین‌ها و اماکن ورزشی بسیاری از مردم بی خیال ورزش کردن می‌شوند". وجود ایستگاههای ورزش همگانی، ایستگاههای دوچرخه سواری و انواع زمین‌های ورزشی می‌تواند در حضور مردم در پارک‌ها تاثیرگذار باشد. چراکه علایق مردم متفاوت است و مردم به ورزش‌های مختلف علاقه‌مندند. وجود زمین‌های ورزشی و میزهای تنیس و فوتبال دستی می‌تواند نقش به سزایی در حضور افراد در پارک‌ها و انجام فعالیت‌بدنی داشته باشد. همچنین کیفیت اماکن و تجهیزات ورزشی نیز مهم است. ترس از آسیب‌دیدگی بویژه برای افراد سالمند آنها را از انجام فعالیت ورزشی در پارک‌ها دور می‌کند. استاندارد نبودن وسایل بدنسازی، عدم کف‌پوش مناسب برای زمین‌های تنیس و فوتبال دستی، حصارکشی نبودن زمین‌های ورزشی، مجزا نبودن مسیر دوچرخه‌سواری از مسیر پیاده‌روی و ... می‌تواند رغبت و علاقه افراد را برای انجام فعالیت ورزشی در پارک‌ها کاهش دهد. بگونه‌ای که در تحقیق Azimi Delarestaghi et al. (2017) نیز که معیارهای

حین ورزش استراحت کرد و ورزش برای افراد و بخصوص سالمندان خسته‌کننده می‌شود".

بگونه‌ای که Kemperman and Timmermans (2014) نیز دریافتند از عوامل مورد اهمیت برای سالمندان در تجهیزات و مبلمان ورزشی پارک‌ها، پاکیزگی، تامین امکانات بهداشتی، روشنایی مناسب برای پیاده‌روی و نشستن است. امکانات رفاهی مکمل امکانات ورزشی در پارک هستند و وجود آنها فعالیت ورزشی را دلپذیرتر می‌کند چراکه افراد می‌توانند در حین ورزش از این امکانات رفاهی برای استراحت استفاده کنند. اگر ورزش همراه با تفریح و سرگرمی باشد بیشتر جذب‌کننده است، ولی اگر افراد در حین ورزش و یا قبل و بعد از آن سرگرمی و تفریحی نداشته باشند امکان دلزدگی آنها از ورزش بیشتر می‌شود. به همین دلیل وجود مکان‌هایی برای نمایش فیلم و کلیپ‌هایی که در کنار آموزش مردم به ورزش و فعالیت بدنی، سرگرم‌کننده باشند و فیلم‌هایی جذاب برای مردم به نمایش بگذارد، می‌تواند تاثیرگذار باشد. همچنین بر اساس نظر مصاحبه‌شوندگان تامین منابع مالی از بخش خصوصی و افراد خیر می‌تواند در بهبود امکانات ورزشی و رفاهی در پارک‌ها موثر باشد. به عنوان مثال یکی از مصاحبه‌شوندگان بیان کرد "اگر انجمن‌هایی از بین مردم برای جمع‌آوری کمک مالی تشکیل شود بسیاری از مردم و افراد خیر برای بهبود وسایل ورزشی در پارک‌ها کمک می‌کنند". شهرداری می‌تواند از افراد خیر، پیشکسوتان ورزش و شرکت‌های خصوصی منابع مالی خود را تامین و برای بهبود امکانات ورزشی و رفاهی در پارک اقدام کند.

طراحی مبلمان ورزشی در پارک‌ها را بر اساس نظر اعضای هیات‌علمی بررسی کرده بودند، نتیجه گرفتند که هم تعداد وسایل و تجهیزات ورزشی و هم کیفیت آنها از نظر نمونه‌ل تحقیق اهمیت بالایی دارد. در تحقیق حاضر یکی از نمونه‌ها در این باره اظهار کرد "هنگام پیاده‌روی یا دو در مسیرها، موتوری‌ها و دوچرخه‌سوارها نیز از همین مسیرها عبور می‌کنند و این کار بسیار خطرناک است، چراکه امکان برخورد وجود دارد". منطقیست که مردم امنیت خود را به ورزش کردن ترجیح دهند. وقتی افراد برای پیاده‌روی و یا دو در مسیرهایی در پارک امنیت کامل نداشته باشند و ترس از برخورد با وسایلی مثال دوچرخه و موتور داشته باشند، رغبت خود را برای ورزش کردن از دست می‌دهند.

عامل زیرساختی و مالی: یکی دیگر از مولفه‌های تاثیرگذار در طراحی مبلمان ورزشی پارک‌ها از نظر شهروندان اصفهانی عامل زیرساختی و مالی است. عامل زیرساختی شامل امکانات ورزشی و رفاهی است. بگونه‌ای که در کنار امکانات ورزشی که برای افزایش گرایش مردم به انجام فعالیت ورزشی در پارک‌ها مورد نیاز است، بر اساس نظر مصاحبه‌شوندگان میبایست امکانات ورزشی بیشتر و متنوع‌تری در پارک‌ها ساخته شود. همچنین امکانات رفاهی، دسترسی آسان به پارک، تمیزی و روشنایی مطلوب پارک، وجود مکان‌هایی برای نمایش فیلم و ... می‌تواند در گرایش افراد به پارک‌ها برای انجام فعالیت ورزشی تاثیرگذار باشد. برای مثال یکی از مصاحبه‌شونده‌ها عنوان کرد "اگر امکاناتی مانند آبرسردن، بوفه، آلاچیق و ... به اندازه کافی در پارک نباشد، یا در مکان‌هایی دورتر از محیط‌های ورزشی باشد، نمی‌توان در

ورزشی، فرم ظاهری وسایل، دسترسی به پارک و ... تاکید کرده اند در حالیکه علاوه بر این ویژگی‌ها که در تحقیق حاضر نیز بطور جامع به آنها اشاره شد، انگیزش و اطلاع‌رسانی به افراد برای حضور در پارک‌ها و انجام فعالیت ورزشی اهمیت دارد، چراکه افراد با انگیزه برای رسیدن به خواسته خود هر کاری می‌کنند، در حالیکه اگر افراد برای کاری انگیزه لازم را نداشته باشند با وجود امکانات زیاد باز هم برای انجام کاری کوتاهی می‌کنند.

عامل اجتماعی: از عوامل دیگر تاثیرگذار در گرایش افراد به پارک‌ها برای ورزش کردن عامل اجتماعی است. فراهم کردن محیط‌هایی برای تفریح و بازی کودکان، شاد بودن محیط تمرین، بخش موسیقی، امنیت پارک، رعایت حال افراد سالمند و ... از عواملی هستند که از نظر شهروندان اصفهانی برای حضور در پارک و انجام فعالیت ورزشی اهمیت دارند. یکی از مصاحبه شوندگان عنوان کرد "بهرتر است در همه پارک‌ها مکان‌هایی وجود داشته باشد تا زمانی که ما ورزش می‌کنیم بچه‌هایمان نیز در در مقابل دید ما بتوانند سرگرم باشند و بازی کنند". در همین زمینه (HK et al. 2017) عنوان کردند وجود مکان‌هایی برای تعاملات و ارتباطات اجتماعی با دیگر سالمندان از موارد مورد اهمیت برای سالمندان بود. همچنین Reis, Hino, Florindo, Añez, and Domingues (2009) داشتن افراد هم سن در پارک و امنیت پارک را از عوامل تاثیرگذار در این زمینه دانستند. همچنین (Moharam Zadeh et al. 2016) نیز وجود جو ورزشی، امنیت پارک، بهبود روابط و تعامل اجتماعی افراد و ... را از عوامل اجتماعی تاثیرگذار در گرایش افراد به ورزش کردن در

عامل انگیزشی: یکی دیگر از عوامل گرایش مردم به ورزش و فعالیت بدنی در پارک‌ها از نظر شهروندان عامل انگیزشی است. انگیزه می‌تواند درونی و بیرونی باشد. بعضی افراد صرفاً بخاطر مزایای ورزش به فعالیت بدنی روی می‌آورند و برای ورزش کردن در پارک‌ها یا باشگاه‌ها انگیزه درونی دارند. ولی از طرف دیگر بسیاری از افراد هستند که برای ورزش کردن نیاز به انگیزه بیرونی دارند، بگونه ای که باید از طرف افراد دیگر، کارشناسان ورزش، پزشکان و ... جهت ورزش کردن انگیزه داده شوند. همچنین یکی دیگر از راه‌های انگیزه دادن، اطلاع رسانی است. اطلاع‌رسانی از راه‌های مختلف در رابطه با مسابقاتی که در پارک برگزار می‌شود، برنامه‌های پارک، ساعت حضور کارشناس در پارک برای ورزش و ... می‌تواند افراد را برای حضور در پارک برای ورزش ترغیب کند. برای مثال یکی از شرکت‌کنندگان در مصاحبه بیان کرد "خیلی از افراد از برنامه‌های پارک مطلع نیستند. اینکه چه موقع ورزش صبحگاهی یا عصرگاهی زیر نظر کارشناس ورزش شروع می‌شود، یا اینکه چه نوع دستگاه‌ها و امکانات ورزشی برای ورزش کردن در پارک وجود دارد". همچنین یکی دیگر از مصاحبه‌شوندگان عنوان کرد "حضور پزشکان در پارک‌ها برای انجام اقدامات پزشکی اولیه مانند: گرفتن فشار خون، قد، وزن و ... اهمیت دارد. همچنین توزیع گرمکن ورزشی بین فعالیت‌کنندگان گرایش آنها را به ورزش کردن افزایش می‌دهد". بیشتر تحقیقات انجام شده در این زمینه از جمله تحقیق Azimi (2017) و Delarestaghi et al. (2017) و Moharam Zadeh et al. (2016) بیشتر بر ویژگی‌های خود پارک مانند کیفیت اماکن و تجهیزات

با لباس کامل ورزشی برای بانوان چالش برانگیز است. چراکه بسیاری از بانوان این قضیه را مطرح کرده و از عدم فرهنگ‌سازی در این زمینه صحبت کردند. برای مثال یکی از مصاحبه‌شوندگان خانم عنوان کرد "در خیلی از پارک‌ها راحت نیستیم که با لباس کامل ورزشی برای ورزش کردن حضور پیدا کنیم. همچنین حضور مربی خانم در پارک در کنار مربی مرد می‌تواند فعالیت ورزشی را برای بانوان راحت‌تر کند. چراکه بانوان می‌توانند از مربی خانم برای فعالیت ورزشی مشاوره بگیرند و حتی آموزش‌های لازم را برای کار کردن با دستگاه‌ها و وسایل مختلف ورزشی ببینند. برای مثال یکی از مصاحبه‌شوندگان خانم اشاره کرد که "حضور کارشناس ورزش خانم در پارک‌ها خیلی کمک‌کننده است. بویژه برای بانوانی که آموزش لازم را برای کار با دستگاه‌های بدنسازی ندیده‌اند و نیاز به مشاوره و آموزش دارند".

پیشنهادهای کاربردی

بر اساس نتایج تحقیق حاضر به متولیان امر ورزش در شهرها (مانند سازمان ورزش شهرداری، اداره ورزش و ...) پیشنهاد می‌شود به منظور آگاهی مردم از برنامه‌های ورزشی پارک و آگاهی از امکانات و تجهیزات موجود در پارک، اطلاع‌رسانی از طریق بنر در سطح شهر، فضاهای مجازی و ... را صورت دهند. همچنین پیشنهاد می‌شود با همکاری صدا و سیما و از طریق متخصصین ورزش به اهمیت ورزش همگانی و بخصوص مزایای ورزش در پارک برای زنان و مردان پرداخت تا فرهنگ ورزش همگانی در بین مردم نهادینه شود. از دیگر نتایج تحقیق حاضر که نمونه‌های تحقیق به آن اشاره کردند

پارک دانستند. ایجاد جو ورزشی را می‌توان با پخش موسیقی در حین ورزش ایجاد کرد بگونه‌ای که علاوه بر جو ورزشی محیطی شاد نیز در محیط تمرین ایجاد می‌شود. در همین راستا یکی از مصاحبه‌شوندگان عنوان کرد "اگر در حین ورزش موسیقی پخش شود انرژی و انگیزه برای فعالیت ورزشی بخصوص برای جوانان بیشتر می‌شود".

عامل ویژه بانوان: در تحقیق حاضر مولفه‌هایی مختص بانوان بود که در بین سایر کدهای گزینشی جای داده شد. این مولفه‌ها مربوط به آموزش بانوان، فرهنگ‌سازی مختص بانوان و محیط و مکان‌های ورزشی مختص بانوان بود. کشور ما با توجه به فرهنگ خاص و اسلامی که در آن حاکم است نسبت به خیلی از کشورهای اروپایی و آمریکایی تفاوت دارد. به همین دلیل برای بسیاری از بانوان، ورزش در محیط‌های باز مثل پارک‌ها نسبت به محیط‌های بسته شرایط ویژه‌ای دارد. فرهنگ‌سازی جهت ورزش کردن بانوان و دختران در پارک‌ها، فرهنگ‌سازی و آموزش بانوان جهت پوشیدن لباس مخصوص ورزشی، وجود محیط‌های مجزا در کنار محیط‌های مختلط جهت ورزش‌های خاص بانوان، وجود سالن‌هایی روباز جهت ورزش کردن بانوان و ... از عواملی هستند که از نظر بانوان اصفهانی می‌تواند گرایش بانوان را به ورزش کردن در پارک افزایش دهد. نکته‌ای که باید به آن توجه کرد فرهنگ‌سازی جهت ورزش کردن بانوان در پارک‌ها و با لباس ورزشی است. هرچند این قضیه نسبت به سال‌های قبل بهتر شده است ولی در زمان‌های خاصی از روز و بخصوص در پارک‌هایی که ایستگاه ورزش همگانی ندارد و افراد به صورت انفرادی تمرین می‌کنند حضور

outdoor therapies into mainstream mental health. *Frontiers in public health*, 6, 119.

- Byrka, K., & Ryczko, N. (2018). Positive effects of dancing in natural versus indoor settings: The mediating role of engagement in physical activity. *Journal of Environmental Psychology*, 57, 25-33.
- Camargo, D. M., Ramírez, P. C., Quiroga, V., Ríos, P., Férmino, R. C., & Sarmiento, O. L. (2018). Physical Activity in Public Parks of High and Low Socioeconomic Status in Colombia Using Observational Methods. *Journal of physical activity & health*, 15(8).
- Colom, A., Fiol, M., Ruiz, M., Compá, M., Morey, M., Moñino, M., & Romaguera, D. (2018). Association between access to public open spaces and physical activity in a mediterranean population at high cardiovascular risk. *International journal of environmental research and public health*, 15(6), 1285.
- Dadvand, P., Bartoll, X., Basagaña, X., Dalmau-Bueno, A., Martínez, D., Ambros, A., . . . Borrell, C. (2016). Green spaces and general health: roles of mental health status, social support, and physical activity. *Environment international*, 91, 161-167.
- Dai, P., Zhang, S., Hou, H., Yang, Y., & Liu, R. (2019). Valuing sports services in urban parks: A new model based on social network data. *Ecosystem Services*, 36, 100891.
- Fathi, F., Saiadi, M., & Seyed, A. M. (2015). Needs assessment of Urmia citizens to Sport For All (Persian).

حضور کارشناسان ورزشی و پزشکان در پارکها است. متولیان ورزش در شهرها می‌توانند با همکاری بهداشت و مراکز درمان در شهرها، حضور پزشکان را در روزهایی از هفته در پارکها مهیا کنند تا مراجعه‌کنندگان در کنار آموزش ورزش، خدمات مرتبط با اقدامات اولیه پزشکی را نیز دریافت کنند. از دیگر پیشنهادات منتج از نتایج تحقیق حاضر می‌توان به این مورد اشاره کرد که شهرداری که مسئول ارتقاء و توسعه اماکن و تاسیسات ورزشی و رفاهی در پارکها است، از بخش‌های خصوصی، افراد خیر و ... برای تامین منابع مالی جهت بهبود اماکن و تاسیسات ورزشی در پارکها استفاده کند و در عوض شهرداری می‌تواند بنری به منظور حمایت از شرکت حامی در سطح پارک نصب کند.

منابع

- Azimi Delarestaghi, A., Safania, A. M., & Azimi Delarestaghi, A. (2017). The Criteria to Design Sports Furniture in Sports-based Theme Parks. *Sport Management and Development*, 6(1), 221-240 (Persian).
- Bedimo-Rung, A. L., Mowen, A. J., & Cohen, D. A. (2005). The significance of parks to physical activity and public health: a conceptual model. *American journal of preventive medicine*, 28(2), 159-168.
- Benjamin, E. J., Blaha, M. J., Chiuve, S. E., Cushman, M., Das, S. R., Deo, R., . . . Gillespie, C. (2017). Heart disease and stroke statistics—2017 update.
- Buckley, R. C., Brough, P., & Westaway, D. (2018). Bringing

- Pourjafar, M. R., Taghvaei, A. A., Bemanian, M. R., Sadeghi, A. R., & Ahmadi, F. (2010). effective environmental aspects of public spaces formation to achieve successful aging with emphasis on elderly preferences of Shiraz. *Iranian Journal of Ageing*, 5(1), 0-0.
- Pretty, J., Peacock, J., Sellens, M., & Griffin, M. (2005). The mental and physical health outcomes of green exercise. *International journal of environmental health research*, 15(5), 319-337.
- Rahnamaee, M., & Aghaee, L. (2009). The role of municipalities in developing sport indoors facilities in spending leisure time for citizens. *Geographical Research Quarterly*, 7(22), 25-46.
- Reis, R. S., Hino, A. A. F., Florindo, A. A., Añez, C. R. R., & Domingues, M. R. (2009). Association between physical activity in parks and perceived environment: a study with adolescents. *Journal of Physical Activity and Health*, 6(4), 503-509.
- Saeidniya, A. (2004). Municipalities green book, cultural, sports and recreational spaces. *Tehran: Municipalities organization publication*.
- Schirpke, U., Scolozzi, R., Da Re, R., Masiero, M., Pellegrino, D., & Marino, D. (2018). Recreational ecosystem services in protected areas: A survey of visitors to Natura 2000 sites in Italy. *Journal of outdoor recreation and tourism*, 21, 39-50.
- van den Berg, M., van Poppel, M., Smith, G., Triguero-Mas, M., Andrusaityte, S., van Kamp, I., . . . Nieuwenhuijsen, M. J. (2017). Does time spent on visits to green space
- Glaser, B. G. (2001). *The grounded theory perspective: Conceptualization contrasted with description*: sociology press.
- HK, Y. E., KO, H. W., & HW, C. E. (2017). Elderly satisfaction with planning and design of public parks in high density old districts: An ordered logit model. *Landscape and Urban Planning*, 165, 39-53.
- Kaczynski, A. T., Potwarka, L. R., & Saelens, B. E. (2008). Association of park size, distance, and features with physical activity in neighborhood parks. *American journal of public health*, 98(8), 1451-1456.
- Kemperman, A., & Timmermans, H. (2014). Green spaces in the direct living environment and social contacts of the aging population. *Landscape and Urban Planning*, 129, 44-54.
- Liu, H., Li, F., Li, J., & Zhang, Y. (2017). The relationships between urban parks, residents' physical activity, and mental health benefits: A case study from Beijing, China. *Journal of environmental management*, 190, 223-230.
- Mantler, A., & Logan, A. C. (2015). Natural environments and mental health. *Advances in Integrative Medicine*, 2(1), 5-12.
- Mitchell, R. (2013). Is physical activity in natural environments better for mental health than physical activity in other environments? *Social science & medicine*, 91, 130-134.
- Moharam Zadeh, M., Mohamadi, M., Sayadi, M. A., & Vahdani, M. (2016). Analysis of influencing factors on health ways usage in different points of Urmia city (with emphasis on using of body fitness units in parks).

- Veitch, J., Salmon, J., Crawford, D., Abbott, G., Giles-Corti, B., Carver, A., & Timperio, A. (2018). The REVAMP natural experiment study: the impact of a play-scape installation on park visitation and park-based physical activity. *international journal of behavioral nutrition and physical activity*, 15(1), 10.
- Zangiabadi, a., & Noori, m. (2015). A comparative analysis of urban furniture urban parks within the metropolitan views of citizens (case study: city of isfahan) (Persian).
mediate the associations between the level of residential greenness and mental health? *Urban forestry & urban greening*, 25, 94-102.
- Van Hecke, L., Ghekiere, A., Veitch, J., Van Dyck, D., Van Cauwenberg, J., Clarys, P., & Deforche, B. (2018). Public open space characteristics influencing adolescents' use and physical activity: A systematic literature review of qualitative and quantitative studies. *Health & place*, 51, 158-173.

Identifying the components of Sport Furniture of Isfahan City Parks: A qualitative study

Sardar Mohammadi,¹ Mohammad Soltan Hosseini,² Mojtaba Ghasemi Siani,^{3*}

Received: Sep 16, 2019

Accepted: Aug 08, 2019

Abstract

Objective: The purpose of this study was to identify the components of sport furniture in Isfahan city parks.

Methodology: The research method was qualitative. The statistical population of the study was consisted of all users of Isfahan sport parks who used these parks for sport and physical activity at least 2 years and 3 times a week. From 15 regions of Isfahan, 6 regions (1, 4, 5, 9, 10, and 12) were selected according to their geographical location, and 2 parks from each region (12 parks in total) were selected, and through snowball sampling, 46 parks users were interviewed (depending on their gender and age). After three stages of open, axial, and selective coding, the categories were extracted. NVIVO10 software was used to analyze the qualitative data.

Results: Extracted components were categorized into five factors: cultural-educational factor, place, sports facilities and equipment factor, welfare and financial infrastructure factor, motivational factor, social factor and women's special factor.

Conclusion: Isfahan sports authorities can with improve the amenities, sports in the parks, sports institutionalize between men and women, inform the public and ... provide the opportunity for all classes to participate in sports in the parks.

Keywords: Sport furniture, Park, Isfahan, Qualitative Study

1. Associate Professor, University of Kurdistan, Kurdistan, Iran. 2. Associate Professor, University of Isfahan, Isfahan, Iran. 3. PhD Student, University of Kurdistan, Kurdistan, Iran

* Corresponding author's e-mail address: Ghasemi_m89@yahoo.com